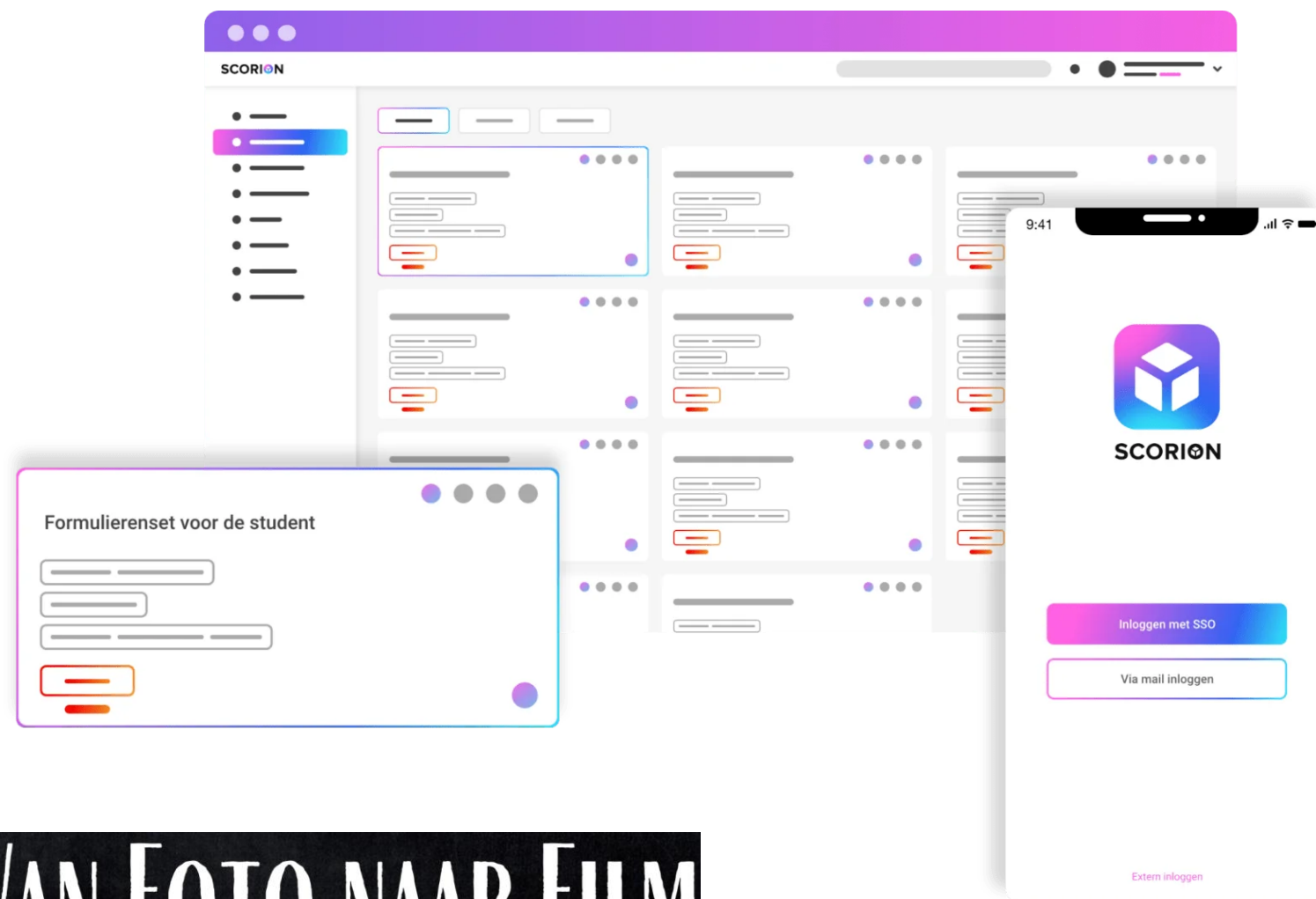

Bouw een solide programmatische toetsmethodiek – van idee tot implementatie

Presentatie op hét congres over programmatisch toetsen, holistisch onderwijs en lerend kwalificeren: www.vanfotonaarfilm.nl
Nijmegen 24 september 2025

SCORIØN

VAN FOTO NAAR FILM

En wie zijn wij

- Marlijn Vrielink
- Floor Wels
- Robert Smeenk

Allemaal onderwijskundige en werkzaam bij Scorion

SCORION

Wie zit er in de zaal

- WO
- HBO
- MBO
- VO
- PO
- anders
- Opleiding programmatisch ingericht

Agenda

Doel: Deelnemers reflecteren op hun eigen situatie, vergelijken ervaringen, en ontdekken waar hun toetsmodel versterkt kan worden.

Stap 1 – Introductie

- Delen van een praktijkvoorbeeld Scorion: Inholland PABO
- Uitgangspunten solide programmatische toetsmethodiek “Model Scorion”

Stap 2 – Zelfscan invullen

- Iedere deelnemer vult individueel de zelfscan in (1–5) (tijdens toelichting “Model Scorion”)

Stap 3 – Zelfscan bespreken met je groepje (20 min)

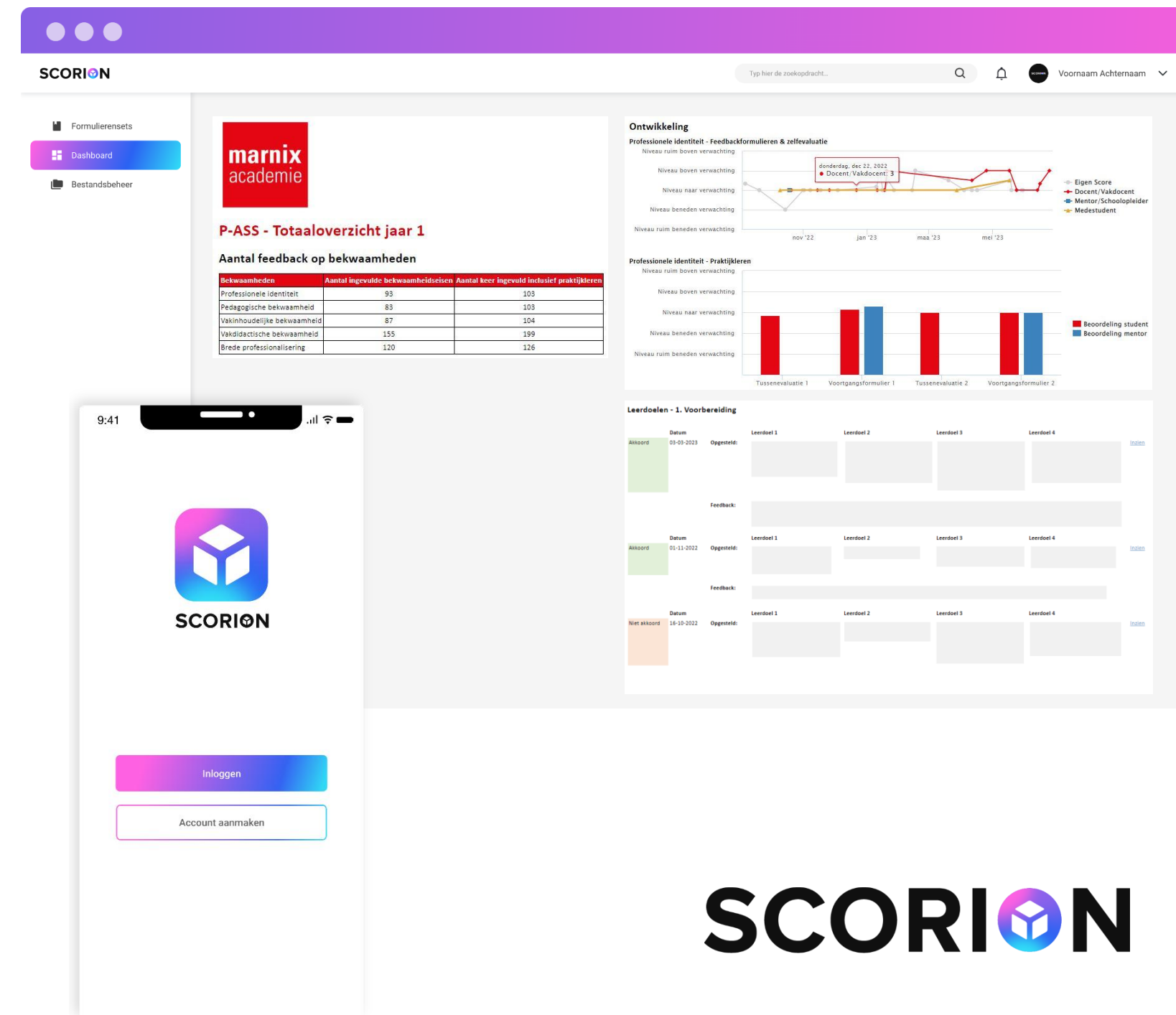
- Vorm groepjes van 5 personen
- Bespreek: *waarom scoren we hier laag/hoog, wat werkt al, wat ontbreekt?*

Stap 4 – Plenaire terugkoppeling (10 min)

- Elke groep presenteert kort hun belangrijkste inzichten

Wat is Scorion voor een e-portfolio?

- Opleidingen met vernieuwende toetsconcepten zoals holistisch beoordelen & programmatisch toetsen
- Leren in de praktijk/ Werkplekleren
- 'Entrustment' is belangrijk voor de opleiding
- Specifiek in te richten ter ondersteuning eigen onderwijsvisie
- Data gedreven (dashboards & formulieren)

SCORION

Hoe kom je van een idee naar een werkende systematiek/portfolio

Oriëntatiefase

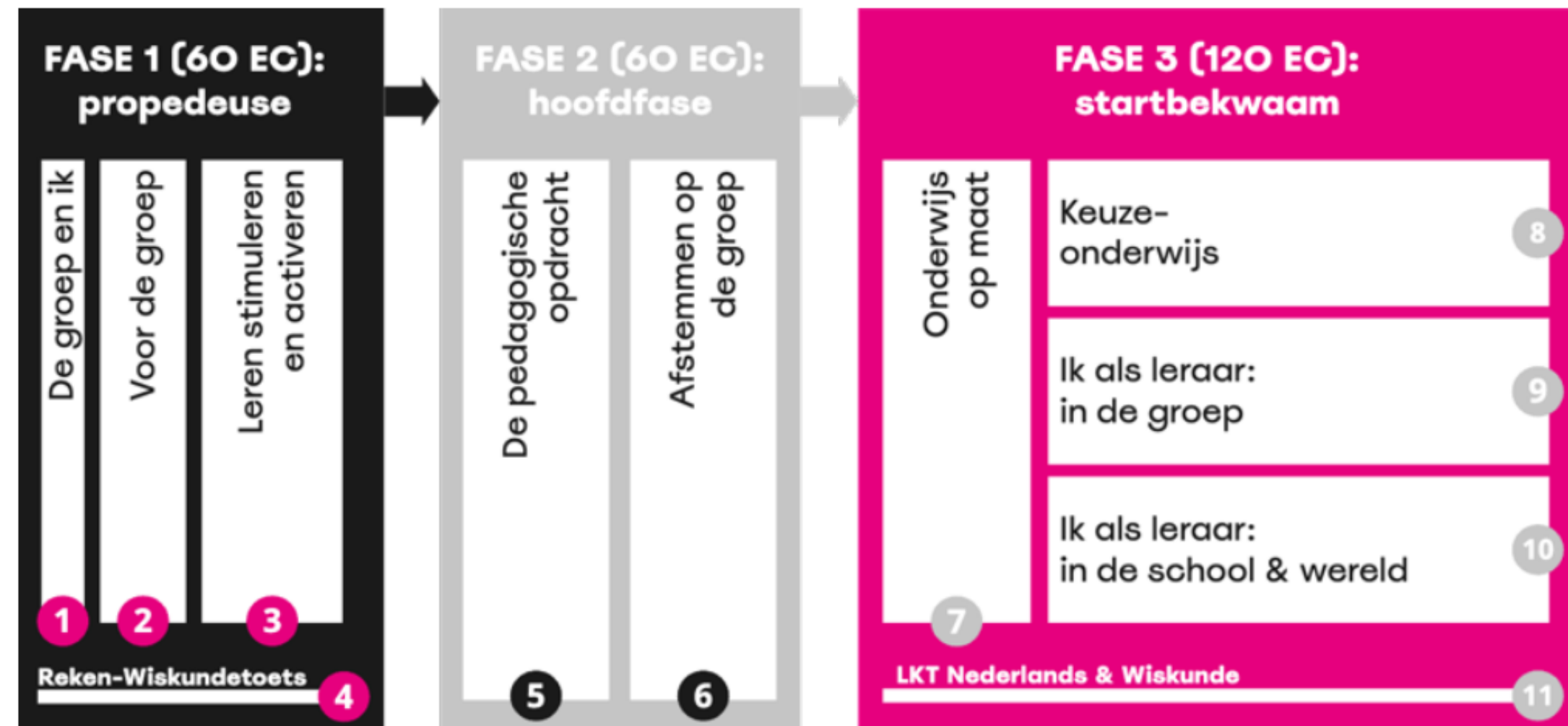
Projectfase

ORION

Praktijkvoorbeeld: Inholland PABO

- Gestart september 2024
- Programmatisch toetsen
- 5 locaties
- Beheersing op de leeruitkomsten o.b.v. leervragen
- Vanaf sep 2025 gehele PABO (2400 studenten)

FASE 1 - OE1: De groep en ik

Fundament: pijlers & principes

1. Beroepstaken zijn startpunt voor het leren en vormen daarmee de ruggengraat van het curriculum waarvoor het onderwijs wordt georganiseerd op basis van 'team teaching'.
2. De centrale positie van de beroepstaken vereist een activerende en op de uitvoering van beroepstaken toegesneden inbreng van vakinhoudelijk kennis in het leerproces.
3. Leervragen sturen het leerproces en vraagstukken zijn aanleiding voor interdisciplinair leren, werken en onderzoeken in labs/leergemeenschappen (connected curriculum).
4. Flexibiliteit, opdat de student een effectieve mix van leren in de drie leeromgevingen kan worden geboden, met behoud van de kracht van sociaal - en samenwerkend leren.
5. Toetsing richt zich op uit de beroepstaken afgeleide leeruitkomsten en is primair bedoeld voor de ondersteuning van het leren en de ontwikkeling van het zelfsturend vermogen.

De bedoeling

De bedoeling van deze onderwijseenheid is een zachte landing voor je als student, binnen de opleiding en de basisschool. Je krijgt zicht op je studie en de werkwijze hierbinnen en krijgt zicht op je eigen praktijkgroep en leert de kinderen kennen. Je leert kijken naar de beginsituatie van een groep, in de klas en op het schoolplein. Je kijkt naar de sociale structuren, sociale achtergrond, en ontwikkeling van kinderen. Daarnaast krijg je een beeld van een praktijkdag, je rol als leraar binnen een school en de wijze van werken binnen een school. Je oriënteert je op de verschillende leergebieden en activiteiten binnen de school.

Complexiteitsfactoren taak & context

- Differentiatiebehoefte: n.v.t.
- Aantal actoren/groepsomvang: veel actoren - observeren hele klas
- Aanpak: standaardaanpak met bestaande observatie-instrumenten of kijkwijzers
- Tijd / duur: n.v.t.
- Diversiteit: n.v.t.
- Emotionele betrokkenheid: n.v.t.
- Mate van voorspelbaarheid: n.v.t.

Zelfstandigheid

Onder directe begeleiding, veel sturing en overleg over keuzes.

Drempelconcepten

Pedagogiek / onderwijskunde:

- Inzicht in en begrip van de manier waarop leerlingen zich ontwikkelen (sociaal-emotioneel, cognitief, moreel). (OE 1 (observerend), OE 2 (handelend))
- Inzicht in en begrip van de invloed van jouw gedrag als leerkracht. (OE 1 (observerend), OE 2 (handelend))

Taal (Nederlands):

- Taalleren verloopt van receptief naar productief. (OE 1 (observerend), OE 2 (handelend))

CENTRAAL PRAKTIJKVRAAGSTUK

Hoe gaat het lesgeven en werken als leraar binnen een groep en een school en welke rol neem ik daarin?

Beroepstaken met leeruitkomsten

1. Creëren van een veilig pedagogisch klimaat
Je krijgt zicht op de leerlingen in de groep.

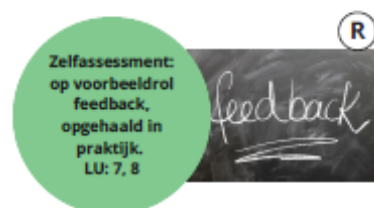
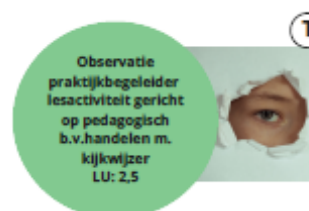
2. Organiseren van een stimulerende leeromgeving
Je krijgt zicht op regels, routines en afspraken in de groep.

5. Uitvoeren van leeractiviteiten
Je krijgt zicht op de leeractiviteiten in de groep

7. Educatief partnerschap creëren
Je staat ouders vriendelijk te woord.

8. Samenwerken aan onderwijskwaliteit
Je reflecteert systematisch op je eigen handelen in interactie met de omgeving en je maakt de inzichten bespreekbaar.

Voorgestelde datapuntenmix

Bandbreedte aantal datapunten:
6 - 10 datapunten

[Link naar uitwerking datapunten](#)

3. Gesprek voeren met individuele leerling

Gesprek met leerling	De groep en ik	Fase 1
(Deel van) Leeruitkomst 1	(deel van) leergebied: vrij	
Vorm Pitch Presentatie	Bron van feedback Medestudent Studentbegeleider	
Handelen <i>Je voert een informeel gesprek met een individuele leerling, gericht op kennismaking, om zo meer zicht te krijgen op deze leerling en de overige leerlingen in de groep (LU1).</i> Situatie: Met een individuele leerling binnen de schoolomgeving. Activiteit: De student voert een gesprek met een leerling, bijvoorbeeld op het schoolplein, bij het lopen naar de gymzaal, tijdens het zelfstandig werken of bij een onderwijsactiviteit als je hulp biedt. Leervragen t.b.v. het denk- en beslisproces Mogelijke leervragen rond dit datapunt: - Hoe voer ik een gesprek met een leerling? - Welke vragen kan ik stellen in een gesprek? - Welke informatie kan een leerling geven die voor een leraar belangrijk is? Professionele basis Benodigde vaardigheden: - Gespreksvaardigheden Benodigde kennis: - Hoe maak ik gebruik van houding, stem en mimiek om een relatie op te bouwen met een leerling. - Kennis over competentie, autonomie en relatie als basis om een relatie met een leerling op te bouwen.		

Onderwijseenheden in portfolio

 Formulierensets

 Dashboard

 Bestandsbeheer

Open

Gesloten

Alles

Nieuw

Fase 1 - OE3 Leren stimuleren & activeren

Invoegdatum: 31-07-2024

Fase 1 - OE2 Voor de groep

Invoegdatum: 31-07-2024

Fase 1 - OE1 De groep en ik (2)

Invoegdatum: 29-07-2024

Feedback op beroepshandelingen in portfolio

Nieuw formulier toevoegen

×

Zoeken naar formulieren

Gesprek met een leerling

+

Gesprek met groepje leerlingen

+

Observeren van het pedagogisch klimaat

+

Observeren van leren

+

Observeren van praktijkbegeleider 1

+

Meerdere toevoegen

☐

Nieuw formulier toevoegen

×

Zoeken naar formulieren

Observeren van praktijkbegeleider 2

+

Reflectie op de eerste onderwijseenheid

+

Uitvoeren onderwijsactiviteit - voorlezen

+

Uitvoeren van een zelf te kiezen onderwijsactiviteit

+

Vrije beroepshandeling

+

Zelfassessment van de student

+

Meerdere toevoegen

☐

Beroepshandeling in portfolio

Gesprek met een leerling

Datum beroepshandeling:

13-09-2024

Afgerond op:

30-07-2024

Naam student:

Teststudent 2 Inholland Pabo

E-mail student:

portfolio.pabo@inholland.nl

Studentnummer:

123456

Naam feedbackgever:

Testopleider 2

E-mail feedbackgever:

portfolio.pabo@inholland.nl

Bron van feedback:

Lerarenopleider van de hogeschool ▾

Bouw:

Bovenbouw (groep 6 t/m 8) ▾

Onderwijseenheid:

Fase 1 - OE1 De groep en ik (2)

Beroepshandeling in portfolio

Titel beroepshandeling:

Gesprek met een leerling

De student geeft hieronder zoveel mogelijk informatie over de beroepshandeling. Indien het formulier niet volledig genoeg is ingevuld door de student, heb je de mogelijkheid om dit formulier terug te geven. Gebruik hiervoor de knop `Teruggeven` onderaan dit formulier.

(Deel van) Leeruitkomst(en):

Hieronder zie je de (delen van) leeruitkomsten die bij deze onderwijseenheid horen.

1. **Creëren van een veilig pedagogisch klimaat.** Je krijgt zicht op de leerlingen in de groep.
2. **Organiseren van een stimulerende leeromgeving.** Je krijgt zicht op regels, routines en afspraken in de groep.
5. **Uitvoeren van leeractiviteiten.** Je krijgt zicht op de leeractiviteiten in de groep.
7. **Educatief partnerschap creëren.** Je staat ouders vriendelijk te woord.
8. **Samenwerken aan onderwijskwaliteit.** Je reflecteert systematisch op je eigen handelen in interactie met de omgeving en je maakt de inzichten bespreekbaar.

Selecteer de (delen van) leeruitkomst(en) die bij deze beroepshandeling passen.

Let op: Het voorstel van de opleiding is dat deze beroepshandeling valt onder Leeruitkomst 1.

- ☒ 1. Creëren van een veilig pedagogisch klimaat
- ☐ 2. Organiseren van een stimulerende leeromgeving
- ☐ 5. Uitvoeren van leeractiviteiten
- ☐ 7. Educatief partnerschap creëren
- ☐ 8. Samenwerken aan onderwijskwaliteit

Beroepshandeling in portfolio

▼ Leervraag en aanleiding

Ik voer een informeel gesprek met een individuele leerling, gericht op kennismaking, om zo meer zicht te krijgen op deze leerling en de overige leerlingen in de groep (LU1).

► Mogelijke leervragen rond deze beroepshandeling

Aan welke leervraag of leervragen ga je werken of heb je gewerkt?

Hoe voer ik een gesprek met een leerling?
Welke vragen kan ik stellen in een gesprek?
Welke informatie kan een leerling geven die voor een leraar belangrijk is?

Wat was de aanleiding voor deze leervraag of leervragen?

Als eerstejaars pabostudent wil ik mijn leerlingen beter leren kennen om zo mijn onderwijs beter af te stemmen op hun individuele behoeften en interesses. Een belangrijk aspect hiervan is het voeren van informele gesprekken met individuele leerlingen.

Beroepshandeling in portfolio

20240617_Gesprek_met_een_Leerling (1).pdf

1 / 3 | 100%

1

2

3

Een Gesprek met een Leerling van Groep 7

Studentnaam

Datum

Praktijkschool

Groep

Aantal leerlingen :

Praktijkbegeleider

: Teststudent 2 Inholland Pabo

: 17 juni 2024

: Sint Juttemisschool

: 7

: 28 leerlingen (13 jongens en 15 meisjes)

: Meester Bas

Inleiding

Als pabostudent ben je vaak bezig met het theoretische aspect van het onderwijs, maar het echte leren begint pas wanneer je voor de klas staat. Het directe contact met de leerlingen biedt een onschatbare ervaring en inzicht in hoe het is om leerling te zijn. In dit verhaal neem ik een kijkje in een gesprek tussen mijzelf als pabostudent, en een leerling van groep 7, Tom. Dit gesprek geeft een dieper begrip van het leven van een

1. Creëren van een veilig pedagogisch klimaat

Je krijgt zicht op de leerlingen in de groep.

Beoordeling beheersing leeruitkomst:

Je laat met deze beroepshandeling nog niet zien wat deze leeruitkomst beschrijft.

Feedback

1. Wat heb je laten zien? 2. Wat gaat goed? 3. Wat kan beter?

Het geschreven verslag geeft goed weer hoe jij meer te weten komt over Tom, een jongen uit groep 7. Je geeft met kopjes aan op welke manier je de vragen geclusterd hebt. Tenslotte sluit je af met een reflectie van jezelf over de inhoud van het gesprek. Je koppelt dit aan hoe het gesprek inzicht geeft in de uitdagingen die kinderen in groep 7 aan moeten gaan.

Feed forward

Dit kan je doen om jezelf verder te ontwikkelen:

De geclusterde vragen (met de kopjes zoals bv Vrienden en Sociale Dynamiek) : maakte je dit vooraf, of juist achteraf? Hoe kwam je aan die kopjes? Hoe kwam je aan de vragen? Welke vragen had je bedacht? Welke vragen besloot je (vooraf) niet te stellen en welke vragen kwamen wellicht tijdens het gesprekje?

Dashboard

SCORION

Overzicht

Voorwaarden beslismoment

1. Creëren van een veilig pedagogisch klimaat

2. Organiseren van een stimulerende leeromgeving

5. Uitvoeren van leeractiviteiten

7. Educatief partnerschap creëren

8. Samenwerken aan onderwijskwaliteit

Feedback op denk- en beslisproces

Feedback op handelen en gevolgen

Tussentijdse evaluaties

Naam student:

Overzicht Fase 1 - OE1

Aantal feedbackpunten

	Afgerond	Uitstaand	Totaal
Gesprek met een leerling	1	0	1
Gesprek met groepje leerlingen	1	0	1
Observeren van het pedagogisch klimaat	1	0	1
Observeren van leren	1	0	1
Observeren van praktijkbegeleider 1	1	0	1
Observeren van praktijkbegeleider 2	0	1	1
Reflectie op de eerste onderwijseenheid	1	0	1
Uitvoeren onderwijsactiviteit - voorlezen	1	0	1
Uitvoeren van een zelf te kiezen onderwijsactiviteit	2	0	2
Vrije beroepshandeling	1	0	1
Zelfassessment van de student	2	0	2
Totaal	12	1	13

Aantal feedbackpunten in relatie tot beroepstaken, beheersing en bron van feedback

Beroepstaak	Totaal		
	Je laat nog niet zien	Je laat zien	Je laat meer zien
1. Creëren van een veilig pedagogisch klimaat	0	4	0
2. Organiseren van een stimulerende leeromgeving	1	1	1
5. Uitvoeren van leeractiviteiten	0	4	0
7. Educatief partnerschap creëren	0	1	0
8. Samenwerken aan onderwijskwaliteit	1	5	0
Totaal	2	15	1

SCORION

Feedback op handelen en gevolgen

- ◆ Lerarenopleider met (vak)expertise
- ◆ Schoolopleider
- ◆ Praktijkbegeleider
- ◆ Studentbegeleider
- ◆ Medestudent

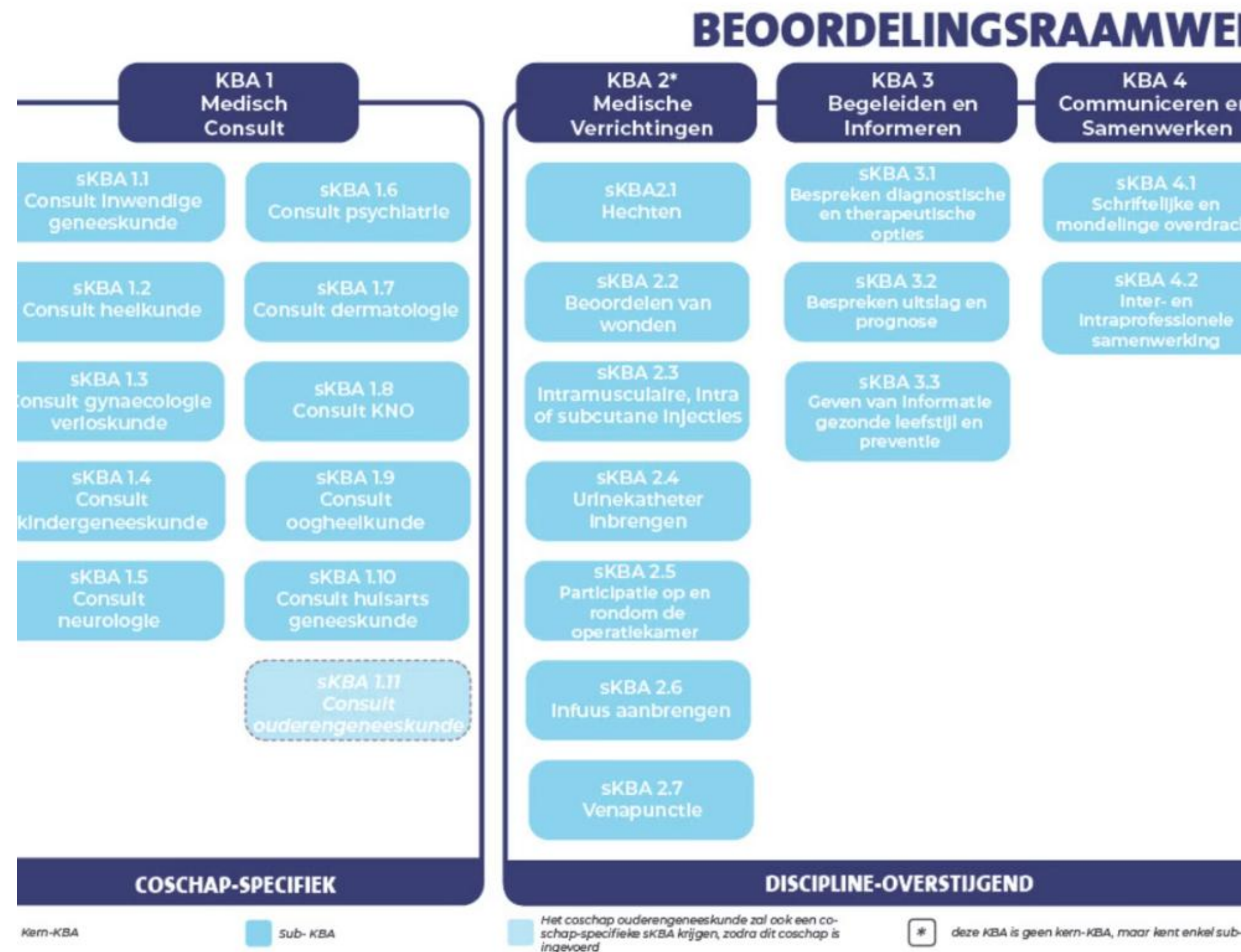
Uitgangspunten solide programmatische toetsmethodiek “Model Scorpion”

1. Onderliggende fundament helder
2. Ontwerp met het einde voor ogen
3. Generiek en toekomstbestendig ontwerp
4. Methodiek: Toets t.o.v. beginnend professional of in context van onderwijs
5. In detail processen/werkwijze bespreken

1. Onderliggend fundament helder

Is het onderliggende fundament waarop wordt getoetst helder en robuust (bijv. leeruitkomsten, competenties, EPA's etc.)

Indien er 'echte' commitment is op dit fundament kun je pas verder met ontwerp

2. Ontwerp met het einde voor ogen

Wat voor voortgangsoverzicht heb ik nodig als:

- Student
- Mentor
- Besliscommissie

Vraag die we stellen: Wat is het ultieme dashboard waarop je precies kan zien hoe de ontwikkeling is van een student? En welke data heb je nodig bij welke high stake?

Semester 1

	On track again	Medical expertise	Communication	Collaboration	Management	Health advocacy	Academic developmen
Development competences		●		●	●		●

Explication On track again:

		Medical expertise	Communication	Collaboration	Management	Health advocacy	Academic developmen
GH-task1							
GH-task2							
GH-task3							
GH-task4							
GH-task5							
GH-task7							
GH-task9							
Tutor1.a							
Tutor1.b							

Semester 2

3. Generiek en toekomstbestendig ontwerp (van portfolio)

Kunnen we een toetsmodel bedenken dat specifiek genoeg toetst en toekomstbestendig is?

M.a.w.: bedenk je een toetsmodel dat voor elk datapunt uniek is, vs. een toetsmodel dat uitgaat vanuit het framework en in principe niet wijzigt tenzij OER wijzigt?

Number [@parantion: could you please fill in the numbers as is (so 5a)]	Title	Sustainability	Transdisciplinarity	Solving challenges	Collaboration
1	Personal epistemology statement/reflection		x		
2	System map for challenge in week 1- Teacher			x	x
2	System map for challenge in week 1- Peer			x	x
3	Stakeholder perspectives to design research questions- Peer		x	x	
3	Stakeholder perspectives to design research questions- Teacher		x	x	
4	Draft Research plan including main areas of background reading needed for week 1		x		
5a	Draft research plan for new challenge		x		
5b	Peer feedback on collaboration for draft research plan				x

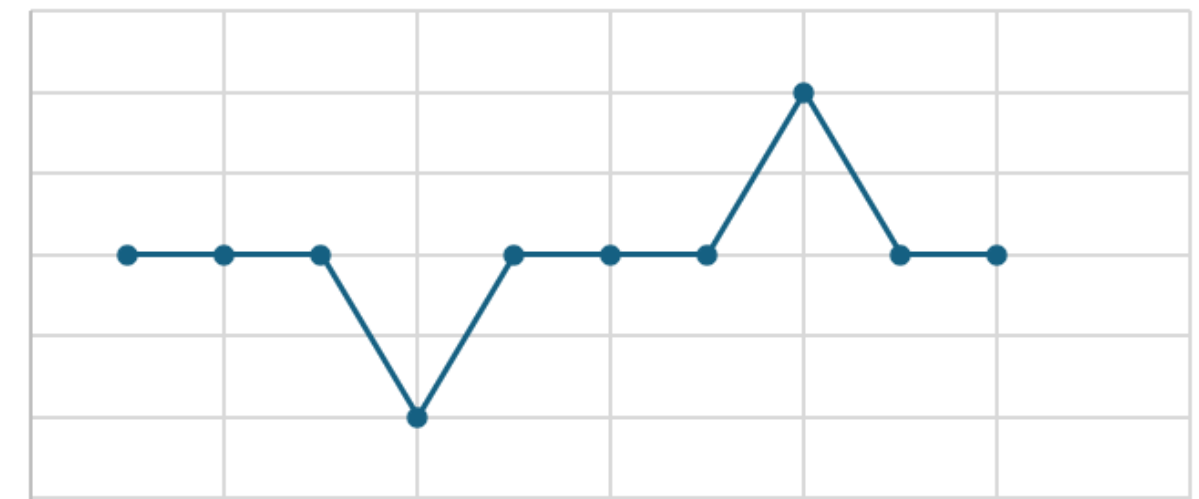
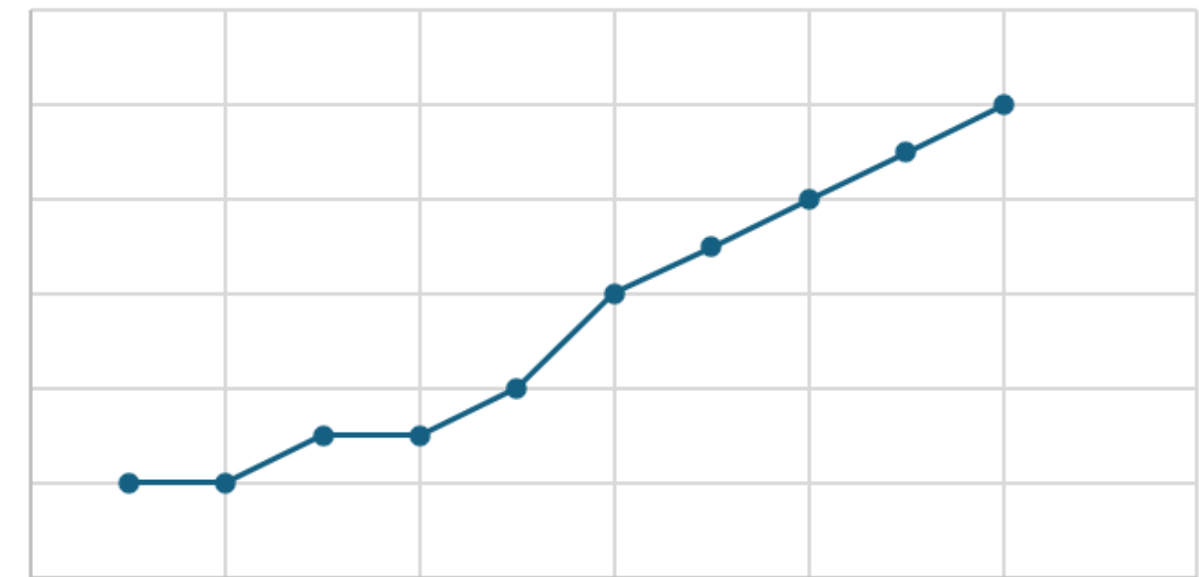
4. Methodiek: Toets tov beginnend professional of in context van onderwijs

Holistisch toetsen kan op verschillende manieren

- T.o.v. beginnend beroepsprofessional niveau. Student ontwikkeld zich volgens een leercurve

of

- T.o.v. context van het onderwijs. Student ontwikkeld zich volgens (onder, op, boven niveau van context)

5. In detail processen/werkwijze bespreken

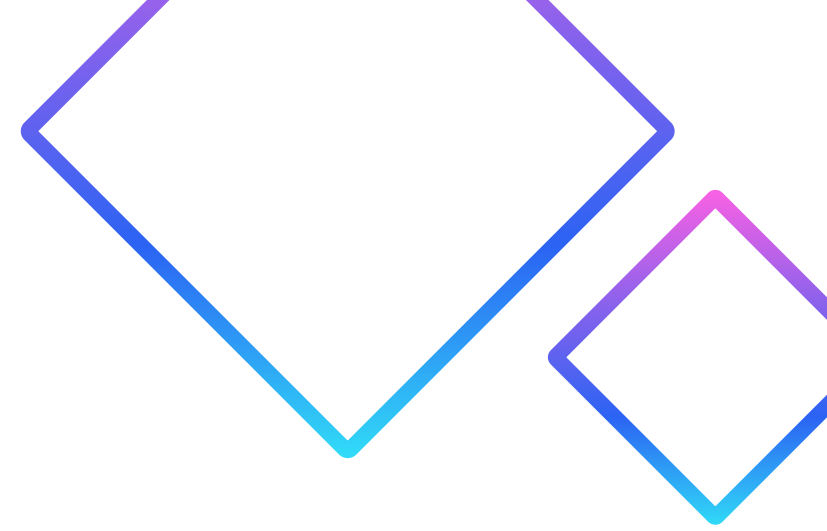
Visualiseer in detail hoe bepaalde toetsprocessen in de opleiding precies verlopen of wenselijk is

Hoe verzamel je als een student een low stake datapunt?

Hoe verloopt een beoordeling van de besliscommissie precies?

Titel 'buitenkant' formulier	Formulierense	Voorinvullen	Invuller	Versturen naar	Aant
1.1 Tussentijdse evaluatie - Voorbereiding	OE1, OE2, OE3	Ja, verplicht	Studentbegeleider	Account	
1.2 Tussentijdse evaluatie - Uitwerking	OE1, OE2, OE3	Ja, verplicht	Studentbegeleider	Account	
2. Beslisformulier OE1 (1e kans)	OE1	N.v.t.	Besliscommissie	N.v.t.	N.v.t.
2. Beslisformulier OE1 (2e kans)	OE1	N.v.t.	Besliscommissie	N.v.t.	N.v.t.
Gesprek met een leerling	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Gesprek met groepje leerlingen	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Observeren van het pedagogisch klimaat	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Observeren van leren	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Observeren van praktijkbegeleider 1	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Observeren van praktijkbegeleider 2	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Reflectie op de eerste onderwijseenheid	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Uitvoeren onderwijsactiviteit - voorlezen	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Uitvoeren van een zelf te kiezen onderwijsactiviteit	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Vrije beroepshandeling	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Zelfassessment van de student	OE1	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Evalueren van een leeractiviteit	OE3	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Herkennen en uitproberen van didactische princip	OE3	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Onderzoeken van de beginsituatie	OE3	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.
Ontwerpen van een leeractiviteit	OE3	Ja, verplicht	Alle opleiders & Externen	Account & E-mail	Max.

Groepjes en plenair

Stap 3 – Zelfscan bespreken met je groepje (20 min)

- Vorm groepjes van 5 personen
- Bespreek: *waarom scoren we hier laag/hog, wat werkt al, wat ontbreekt?*

Stap 4 – Plenaire terugkoppeling (10 min)

- Elke groep presenteert kort hun belangrijkste inzichten

